

عنوان مقاله:

تحولات تاریخی و هنری شهر بم در دوره پهلوی (با تاکید بر مدرسه احوبه و خانه سروش زابلستانی)

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات هنر اسلامی، دوره 19، شماره 45 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

عباس کمال الدینی - گروه تاریخ، واحد شبستر، دانشگاه آزاد اسلامی، شبستر، ایران

شهرزاد ساسانیور - گروه معارف اسلامی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

منیژه صدری - گروه تاریخ، واحد شبستر، دانشگاه آزاد اسلامی، شبستر، ایران

معصومه قره داغی - گروه تاریخ، واحد شبستر، دانشگاه آزاد اسلامی، شبستر، ایران

خلاصه مقاله:

دوره حکومت پهلوی (۱۳۰۴ تا ۱۳۵۷ ش) در ایران یک دوره متفاوت از نظر فرهنگی و هنری بود. در این دوره تحولات نوینی در ساختار کالبدی، معماری و شهرسازی ایران ایجاد شد که با دوره قاجار متفاوت بود. در این میان، عوامل داخلی در زمینه اوضاع سیاسی، تحولات تاریخی و فکری، تغییرات اجتماعی و عوامل خارجی در خلال انتقال دوره قاجار به پهلوی در نحوه ساختار کالبدی شهرها و شهرسازی دوره پهلوی بسیار حائز اهمیت است. شهر تاریخی بم یکی از شهرهایی است که از نظر معماری در این دوره تاریخی تحولاتی را پشت سر گذاشته است. پژوهش حاضر با روش توصیفی-تحلیلی در صدد پاسخگویی به این سوال است که مهم‌ترین عامل موثر در تحولات تاریخی-هنری شهر بم در دوره پهلوی چه بود. برای این واکاوی دو بنای شهر بم؛ مدرسه احمدیه و خانه سروش زابلستانی به عنوان آثار معماری مربوط به دوره پهلوی به عنوان نمونه معماری این دوره بررسی می‌گردد. یافته‌های پژوهش حاکی از این است که تقلید از الگوی غرب، اصلاحات ارضی و پیامدهای آن و سیطره مدرنیته از مهم‌ترین عوامل موثر در تحولات تاریخی-کالبدی شهر بم در دوره پهلوی بود که در نتیجه آن بافت میانی و بافت جدید در اطراف بافت قدیم شهر بم ایجاد شد. این موضوع به نوبه خود منجر به گسترش شهر بم به سوی مزارع و باغات، مهاجرت روستائیان به شهر بم و گسترش حاشیه‌نشینی و بورس‌بازی زمین گردید. اهداف پژوهش: تبیین تحولات تاریخی و هنری شهر بم در دوره پهلوی. بررسی بازتاب تحولات تاریخی و هنری شهر بم در دوره پهلوی در آثاری معماری این شهر. سوالات پژوهش: عوامل موثر در تحولات تاریخی-هنری شهر بم در دوره پهلوی چه بود؟ مدرنیته چه تأثیری بر تحولات معماری شهر بم در دوره پهلوی داشت؟

کلمات کلیدی:

تحولات تاریخی و هنری، شهر بم، دوره پهلوی، معماری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1533118>

